

sygn. akt VIII Ns 245/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi, Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Bartek Męcina

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2018 roku

na rozprawie

sprawy z wniosku S. S. (1)

z udziałem I. S.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków S. S. (1) i I. S. wchodzi:

a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi Księgę Wieczystą o numerze (...), o wartości 149.000 zł. (sto czterdzieści dziewięć tysięcy złotych),

b) wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu osobowego marki P. (...) rok produkcji 2001 o nr VIN (...) w wysokości 5.000 zł (pięć tysięcy złotych),

2. ustalić, że wnioskodawcy S. S. (1) przysługuje roszczenie o zwrot nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron w postaci:

a) spłaty kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) zaciągniętego w (...) S.A. w W. w wysokości 11.824,82 zł. (jedenaście tysięcy osiemset dwadzieścia cztery złote osiemdziesiąt dwa grosze),

b) spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 10.000 zł. (dziesięć tysięcy złotych),

c) spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 16.837,02 zł. (szesnaście tysięcy osiemset trzydzieści siedem złotych dwa grosze),

3. oddalić roszczenie wnioskodawcy S. S. (1) o rozliczenie:

a) kwoty 52.000 zł. (pięćdziesiąt dwa tysiące złotych) tytułem nakładów z majątku odrębnego wnioskodawcy na majątek odrębny uczestniczki,

b) kwoty 16.929,17 zł. (szesnaście tysięcy dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych siedemnaście groszy) tytułem spłaty kredytu gotówkowego udzielonego przez (...) S.A. w W. tytułem nakładów z majątku wspólnego stron na majątek odrębny uczestniczki,

4. dokonać podziału majątku wspólnego byłych małżonków S. S. (1) i I. S. w ten sposób, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego opisane w pkt. 1 a) przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy S. S. (1), a wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu marki P. (...) opisanego w pkt. 1 b) na wyłączną własność uczestniczki I. S. z obowiązkiem spłaty przez wnioskodawcę S. S. (1) na rzecz uczestniczki I. S. kwoty 32.319,55 zł. (trzydzieści dwa tysiące trzysta dziewiętnaście złotych pięćdziesiąt pięć groszy) płatnej w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia,

5. zasądzić od uczestniczki I. S. na rzecz wnioskodawcy S. S. (1) kwotę 600 zł. (sześćset) tytułem zwrotu kosztów postępowania,

6. nie obciążać stron kosztami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt VIII Ns 245/15

UZASADNIENIE

W dniu 20 kwietnia 2015 roku S. S. (1), reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, złożył wniosek o podział majątku wspólnego byłych małżonków S. S. (1) i I. S. w skład którego wchodziły: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta o nr (...), o wartości 120.000 zł, obciążone kredytem hipotecznym w niespłaconej na dzień 3 lutego 2015 r. wysokości 67.357,19 zł oraz samochód osobowy marki P. (...) o wartości 10.000 zł. Dalej S. S. (1) wniósł o rozliczenie nakładów poczynionych z majątku wspólnego w wysokości 16.929,17 zł pochodzących z kredytu gotówkowego udzielonego przez Bank (...) S.A. i 52.000 zł. z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki. Ponadto S. S. (1) wniósł o rozliczenie wspólnego długu zaciągniętego przez małżonków w Twoim (...), a spłaconego przez wnioskodawcę w okresie od ustania wspólności ustawowej do dnia złożenia wniosku w wysokości 4.708,24 zł. Wnioskodawca zaproponował, aby podziału majątku wspólnego dokonać poprzez przyznanie na jego wyłączną własność spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), a na rzecz uczestniczki prawa własności samochodu osobowego marki P. (...) z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawcy kwoty 31.497,29 zł.

(wniosek k. 2- 8)

Postanowieniem z dnia 3 listopada 2015 roku Sąd zwolnił wnioskodawcę od kosztów sądowych w postaci opłaty od wniosku i oddalił wniosek w pozostałym zakresie.

(postanowienie k. 87)

W piśmie z dnia 27 maja 2016 r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o rozliczenie w ramach podziału majątku wspólnego stron nakładu wnioskodawcy na majątek wspólny w postaci spłaty długu zaciągniętego w Twoja (...) w wysokości 10.905,90 zł i długu zaciągniętego w (...) S.A. w wysokości 6.900 zł. Ponadto pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że od lutego 2015 r. S. S. (1) dokonał spłaty kolejnych rat kredytów zaciągniętych przez strony w wysokości 6.990,45 zł i 3.915,45 zł w Twoja (...) oraz 6.900 w (...) S.A.

(pismo procesowe k. 113- 114)

W piśmie z dnia 4 grudnia 2017 r. stanowiącym odpowiedź na wniosek, I. S. reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, przyłączyła się co do zasady do wniosku o podział majątku wspólnego stron. Uczestniczka podobnie jak wnioskodawca wniosła o ustalenie, że majątek wspólny stron stanowi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...). Przy czym odmiennie I. S. wniosła o przyznanie powyższego prawa na swoją rzecz z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawcy kwoty stanowiącej równowartość sumy rat kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) spłaconych przez wnioskodawcę w okresie od 6 listopada 2014 r. do dnia wydania orzeczenia w przedmiotowej sprawie oraz z obowiązkiem spłaty przez uczestniczkę pozostałej części

powyższego kredytu. Ponadto uczestniczka wniosła o oddalenie wniosku o rozliczenie nakładów poczynionych z majątku wspólnego i majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki.

(pismo procesowe k. 277- 281)

W piśmie z dnia 29 grudnia 2017 r. pełnomocnik I. S. podkreślił, że uczestniczka kwestionuje wartość nakładów poczynionych przez wnioskodawcę na nieruchomości położoną w A. przez ul. (...).

(pismo procesowe k. 300- 302)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo zmianie.

(protokół rozprawy k. 347- 349)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 kwietnia 1996 r. S. S. (1) i I. S. zawarli związek małżeński. Po zawarciu małżeństwa strony zamieszkały w lokalu nr (...) położonym w Ł. przy ul. (...) odziedziczonym przez wnioskodawcę po jego babce.

(zeznania wnioskodawcy k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 104)

W dniu 17 kwietnia 1997 r. A. K. przeniosła w drodze umowy darowizny na rzecz swojej siostry I. S. i S. S. (1) do ich majątku wspólnego małżeńskiego, prawo własności nieruchomości położonej w A. przy ul. (...).

(wypis z aktu notarialnego k. 232- 234)

W dniu 25 listopada 2003 r. I. S. i S. S. (1) sprzedali M. J. (1) i M. J. (2) prawo własności nieruchomości położonej w A. przy ul. (...) za kwotę 33.000 zł.

(wypis z aktu notarialnego k. 229- 231)

W dniu 23 września 2005 r. S. S. (1) i I. S. zawarli z (...) Bank (...) S.A. w W. umowę kredytu mieszkaniowego Własny K. nr 203- (...).

(okoliczności bezsporne, wypis z aktu notarialnego k. 10- 13)

Po urodzeniu się drugiego syna, strony doszły do wniosku, że rodzina powinna zamieszkać w większym mieszkaniu. S. S. (1) i I. S. uzgodnili z matką uczestniczki, że jeżeli kupią dom lub mieszkanie w A., matka uczestniczki się do niego przeprowadzi, pozostawiając wolny dom jednorodzinny w A. przy ul. (...).

(zeznania wnioskodawcy k. 310)

W tym celu w dniu 26 września 2005 r. S. S. (1) i I. S. nabyli do majątku wspólnego spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta o nr (...), za kwotę 55.000 zł. Pieniądze na zakup nieruchomości pochodziły z umowy kredytu mieszkaniowego Własny K. nr 203- (...) zawartej w dniu 23 września 2005 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. w W. a S. S. (1) i I. S..

(wypis z aktu notarialnego k. 10- 13, odpis zwykły księgi wieczystej k. 16- 17, zaświadczenie k. 24)

S. S. (1) i I. S. zamieszkali w domu jednorodzinnym w A. przy ul. (...) na nieruchomości będącej współwłasnością uczestniczki, jej matki oraz jej siostry. Natomiast matka uczestniczki przeprowadziła się do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...).

(zeznania R. P. k. 100, zeznania świadka K. K. k. 101)

W dniu 27 stycznia 2006 r. S. S. (1) sprzedał odrębną własność lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta o nr (...), za kwotę 55.000 zł. Prawo własności powyższego lokalu mieszkalnego wnioskodawca nabył w drodze dziedziczenia testamentowego po swojej babce.

(wypis z aktu notarialnego k. 34- 37, odpis zwykły księgi wieczystej k. 16- 17, zeznania wnioskodawcy k. 309 i k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 104, zeznania K. S. k. 103)

Pieniądze ze sprzedaży prawa własności powyższego lokalu mieszkalnego zostały przeznaczone na remont domu w A. przy ul. (...). Strony wymieniły piec na nowy, ociepliły budynek, wyremontowały ogrodzenie poprzez wymianę bramy oraz obłożenie płytkami muru, zaadaptowały ogród. Ponadto strony przeprowadziły remont wnętrza domu.

(zeznania wnioskodawcy k. 309 i k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 105, zeznania świadka B. S. k. 308, zeznania uczestniczki k. 312, zeznania świadka K. K. k. 101, zeznania świadka K. Z. k. 102, zeznania świadka K. S. k. 105, zeznania świadka A. B. k. 307)

W dniu 16 sierpnia 2007 r. S. S. (1) i I. S. zawarli z (...) Bank (...) S.A. w W. umowę kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...). Na warunkach określonych w umowę bank zobowiązał się postawić do dyspozycji stron kredyt w kwocie 75.000 zł na spłatę:

- 50.226,56 zł tytułem kredytu mieszkaniowego udzielonego w dniu 23 września 2005 r. przez (...) Bank (...) S.A. w W. na podstawie umowy kredytu mieszkaniowego Własny K. nr 203- (...),

- 16.926,17 zł tytułem kredytu gotówkowego udzielonego w dniu 7 maja 2007 r. przez (...) Bank (...) S.A. w W. na podstawie umowy (...)-/2007, a 7.847,27 zł na potrzeby własne.

(umowa kredytu konsolidacyjnego k. 8- 29)

W 2010 r. lub 2011 r. S. S. (1) i I. S. kupili samochód P. (...) o nr rej. (...). W dniu 27 listopada 2014 r. S. S. (1) zawarł z I. S. umowę kupna udziału uczestniczki w powyższym pojeździe za kwotę 9.000 zł.

(zeznania wnioskodawcy k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 104, zeznania świadka R. P. k. 101, zeznania świadka K. S. k. 104, kserokopia dowodu rejestracyjnego k. 115, umowa kupna sprzedaży k. 116)

W dniu 25 czerwca 2012 r. S. S. (1) i I. S. kupili samochód P. (...) o nr rej. (...). Pieniądze na zakup pojazdu pochodziły z kredytu konsumenckiego zaciągniętego w A. Banku w kwocie 20.000 zł.

(zeznania wnioskodawcy k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 104, umowa kupna- sprzedaży k. 146)

W dniu 31 maja 2015 r. I. S. sprzedała samochód P. (...) o nr rej. (...) za kwotę 6.500 zł.

(umowa kupna- sprzedaży k. 147)

W dniu 4 kwietnia 2014 r. S. S. (1) zawarł z Twoją Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo- Kredytową w K. umowę pożyczki nr (...) w kwocie 10.000 zł.

(umowa pożyczki k. 44- 48, harmonogram spłat pożyczki k. 332)

W dniu 11 kwietnia 2014 r. S. S. (1) zawarł z Twoją Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo- Kredytową w K. umowę pożyczki nr (...) w kwocie 36.800 zł.

(harmonogram spłat pożyczki k. 31- 33)

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2014 roku wydanym w sprawie z powództwa I. S. przeciwko S. S. (1) Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał przez rozwód związek małżeński stron zawarty w dniu 20 kwietnia 1996 r. Wyrok uprawomocnił się w dniu 28 listopada 2014 r.

(wyrok k. 14- 15)

W lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w A. przy ul. (...) mieszka matka uczestniczki. S. S. (1) mieszka wraz ze swoimi rodzicami i siostrą w mieszkaniu w budynku wielorodzinnym tzw. bloku.

(zeznania wnioskodawcy k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 105 i k. 348, zeznania świadka R. P. k. 101, zeznania świadka K. K. k. 101, zeznania świadka K. Z. k. 102, zeznania świadka K. S. k. 104)

Natomiast I. S. mieszka w domu jednorodzinnym posadowionym na nieruchomości położonej w A. przy ul. (...) wraz z synem B. S. i córką. Dom jednorodzinny ma powierzchnię ok. 168 m, na najniższej kondygnacji jest garaż i pralnia, na parterze znajduje się salon z aneksem kuchennym, a na piętrze są trzy pokoje.

(zeznania uczestniczki k. 348, zeznania świadka A. B. k. 308, zeznania świadka B. S. k. 309)

W okresie trwania małżeństwa I. S. prowadziła zakład krawiecki, następnie pracowała w przedsiębiorstwie swojej matki. I. S. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony z wynagrodzeniem 1.200 zł.

(zeznania uczestniczki k. 311, zeznania świadka K. K. k. 101, zeznania świadka A. B. k. 307)

S. S. (1) jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę z wynagrodzeniem ok. 2.800 zł

(zeznania wnioskodawcy k. 309 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami z k. 104)

Wartość spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...) wynosi 149.000 zł.

(opinia biegłego k. 185- 199)

Od dnia ustania wspólności majątkowej do dnia zamknięcia rozprawy S. S. dokonał spłaty kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) zaciągniętego w (...) S.A. w W. w wysokości 11.824,82 zł., spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 10.000 zł. oraz spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 16.837,02 zł.

(harmonogram spłat kredytu k. 38- 43, dowody spłaty rat kredytu k. 117- 143, k. 283- 284)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto dowód z przesłuchania wnioskodawcy oraz zeznania wymienionych powyżej świadków. Za podstawę rozstrzygnięcia Sąd przyjął również opinię biegłej B. D.. Oceniając opinię biegłego rzeczoznawcy majątkowego, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie.

Natomiast jako niewiarygodne Sąd ocenił zeznania I. S., w których zaprzeczyła, aby wiedziała o zaciągnięciu przez wnioskodawcę kredytów konsumenckich w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K.. Należy zwrócić uwagę, że w relacji samej uczestniczki występują sprzeczności. Najpierw uczestniczka zeznała, że „Mąż nie przekazywał mi żadnych środków z tych kredytów, o których była mowa. Brałam tylko jeden kredyt na mieszkanie”. Następnie I. S. podała, że „Na jednej umowie jestem podpisana, ale powiedziałam wnioskodawcy, że będzie kredyt

sam spłacał”, co jasno wskazuje, że I. S. miała świadomość zaciągnięcia zobowiązania przez wnioskodawcę. Poza tym zeznania I. S. są sprzeczne z relacją S. S. (1).

Podobnie jako niewiarygodne należało ocenić zeznania świadka R. P. we fragmencie, w którym świadek stwierdził, że środki ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...) zostały przeznaczone na kupno mieszkania dla teściowej wnioskodawcy. W powyższym zakresie relacja R. P. jest sprzeczna z zeznaniami K. K., a także treścią zawartą w dniu 26 września 2005 r. umowy nabycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), z której wprost wynika, że pieniądze na zakup nieruchomości pochodziły z umowy kredytu mieszkaniowego Własny K. nr 203- (...) zawartej w dniu 23 września 2005 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. w W., a S. S. (1) i I. S..

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznawanej sprawy był podział majątku wspólnego byłych małżonków I. S. i S. S. (1). Z chwilą prawomocnego orzeczenia rozwodu ustala wspólność majątkowa małżeńska obu stron. Odnośnie podziału majątku wspólnego byłych małżonków I. S. i S. S. (1) zastosowanie znajdują przepisy ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy w brzmieniu obowiązującym po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004r, Nr 162, poz.1691), która weszła w życie z dniem 20 stycznia 2005 roku. W rozpoznawanej sprawie wspólność majątkowa małżonków S. ustala na skutek wyroku orzekającego rozwód, który uprawomocnił się w dniu 28 listopada 2014 roku, a zatem po wejściu w życie cytowanej wyżej ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku.

Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków (art. 31 k.r.o.).

Przepisy art. 46 k.r.o. (w brzmieniu na datę ustania wspólności majątkowej) oraz art. 567 § 3 k.p.c. stanowią, że do podziału majątku objętego wspólnością ustawową w kwestiach nie unormowanych stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku (art. 680 - 689 k.p.c.). Te ostatnie zaś (art. 688 k.p.c.) odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów o zniesieniu współwłasności. W świetle art. 210 k.c., każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. Jak wynika z powołanych powyżej przepisów normujących postępowanie o podział majątku wspólnego, w postępowaniu tym Sąd w pierwszej kolejności ustala skład i wartość majątku wspólnego.

Zgodnie z ogólnie przyjętą zasadą, Sąd ustalił skład i stan majątku wspólnego na dzień ustania wspólności ustawowej małżeńskiej, zaś według cen obowiązujących w chwili orzekania (tak m.in. Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 15 grudnia 1969 roku, III CZP 12/69, OSNCP 1970, poz.39).

Strony wskazały wszystkie składniki majątku wspólnego, a mianowicie spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi Księgę Wieczystą o numerze (...), o wartości 149.000 zł. oraz wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu osobowego marki P. (...) rok produkcji 2001 o nr VIN (...). Wartość pierwszego składnika majątku wspólnego została ustalona w oparciu o opinie biegłej ds. wyceny nieruchomości, która nie była kwestionowana przez żadną ze stron, w związku z czym stanowiła podstawę ustaleń faktycznych Sądu. Z kolei wartość wierzytelności z tytułu sprzedaży samochodu osobowego została zgodnie ustalona przez strony na kwotę 5.000 zł.

Co do samochodu P. (...) o nr rej. (...) to stanowił on składnik majątku wspólnego stron. Wymieniony pojazd został kupiony w 2010 r. lub 2011 r., czyli w trakcie trwania wspólności majątkowej. Jednak w zakresie tego składnika majątkowego Sąd nie ustalił, że wchodzi on w zakres majątku wspólnego stron, gdyż w dniu 27 listopada 2014 r. S. S. (1) zawarł z I. S. umowę kupna udziału uczestniczki w powyższym pojeździe za kwotę 9.000 zł. Wyrok rozwiązujący związek małżeński stron uprawomocnił się następnego dnia, zatem w dniu zawarcia umowy kupna- sprzedaży nadal istniała wspólność majątkowa małżeńska. Zatem umowa z dnia 27 listopada 2014 r. nie mogła odnieść zamierzonego

przez strony skutku w postaci przeniesienia udziału uczestniczki w prawie własności pojazdu na rzecz wnioskodawcy. Jednak w ocenie Sądu zawarte w umowie kupna sprzedaży z dnia 27 listopada 2014 r. oświadczenia stron należy interpretować jako zgodny, częściowy i umowny podział majątku wspólnego małżeńskiego w zakresie ruchomości jaką jest samochód P. (...) o nr rej. (...). Zresztą obie strony nie wnosiły ani o ustalenie, że wymieniony pojazd stanowi majątek wspólny stron, jak również o rozliczenie jego wartości.

Jak stanowi przepis art. 43 § 1 i 2 k.r.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym; jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. W przedmiotowej sprawie żadna ze stron nie żądała ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Wprost przeciwnie, uczestniczka wniosła o ustalenie, że udziały obu stron są równe, a wnioskodawca się do tego stanowiska przyłączył.

Natomiast osią sporu było ustalenie komu przyznać główny składnik majątku wspólnego oraz jakie nakłady poniósł wnioskodawca na majątek wspólny i majątek osobisty uczestniczki. Zgodnie z art. 211 k.c., każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Powołany przepis reguluje podstawowy sposób zniesienia współwłasności poprzez tak zwany podział rzeczy w naturze. Gdyby jednak rzecz nie dała się podzielić, może być przyznana jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana (art. 212 k.c.).

W przedmiotowej sprawie, obie strony wnosiły ostatecznie o podział majątku wspólnego byłych małżonków S. S. (1) i I. S. w ten sposób, aby spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przyznać na wyłączną ich (tj. stron) własność z zasądzeniem spłaty na rzecz strony przeciwnej.

W razie przyznania rzeczy bądź prawa podlegającemu postępowaniu podziałowemu jednemu ze współwłaścicieli, przepisy prawa materialnego zawierają uregulowania zawierające pewne wytyczne dla sądu, którymi powinien kierować się przy wyborze osoby, któremu dana rzecz bądź prawo jest przydzielane. Takie szczególne przepisy zawarte są w art. 213 oraz art. 214 § 1 i 2 k.c. dotyczących gospodarstwa rolnego. W stosunku do innych rzeczy (bądź praw), jak stanowi art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.o. (w odniesieniu do byłego majątku wspólnego małżonków), może być ono przyznane jednemu ze współwłaścicieli "stosownie do okoliczności". W istocie więc decyzja w tym przedmiocie należy do sądu, który przyznając rzecz (prawo) jednemu ze współwłaścicieli, powinien uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy. Swoboda sądu w dokonaniu wspomnianego wyboru nie jest nieograniczona, gdyż sąd orzeka w tym zakresie stosownie do wszelkich okoliczności sprawy. Przy określeniu sposobu zniesienia współwłasności należy uwzględniać całokształt okoliczności mających dla niego znaczenie, jednakże we właściwym wymiarze, uwzględniając konkretne okoliczności specyficzne dla poszczególnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2008 r., III CSK 10/08, L.). O wyborze konkretnego współwłaściciela, który ma uzyskać własność rzeczy, decydować musi szereg okoliczności faktycznych każdej, konkretnej sprawy, takich jak w szczególności: rodzaj i przeznaczenie rzeczy, stan rodzinny poszczególnych współwłaścicieli, przygotowanie zawodowe, rodzaj działalności zawodowej, stan majątkowy, i możliwość dokonania spłaty przez tego współwłaściciela, któremu rzecz ma być przyznana. Przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli nie może nastąpić wbrew jego woli. Ponadto, należy uwzględnić również warunki przedstawione przez tego współwłaściciela przejścia tej rzeczy, w szczególności odnoszące się do jej wartości, decydujące zarazem o wysokości spłat (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2013 r., II CSK 459/12, L.). Natomiast bez znaczenia jest ewentualny sprzeciw pozostałych współwłaścicieli. Sąd związany byłby jedynie wolą współwłaścicieli, gdyby wszyscy oni zgodnie wskazali konkretną osobę, z grona współwłaścicieli, której ma być przyznana własność rzeczy przez sąd.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy Sąd uznał, że zasadnym jest przyznanie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...) na wyłączną własność wnioskodawcy. Wymieniony lokal mieszkalny zajmowała na dzień zamknięcia rozprawy matka uczestniczki zgodnie z pierwotną wolą stron. Z kolei S. S. (1) mieszka wraz ze swoimi rodzicami oraz siostrą w lokalu mieszkalnym położonym w budynku wielorodzinnym tzw. bloku. Wnioskodawcy nie przysługuje prawo do innej nieruchomości, która

mogłaby zaspokoić jego potrzeby mieszkaniowe. Tymczasem I. S. mieszka w domu jednorodzinnym usytuowanym na nieruchomości będącej jej współwłasnością w 1/6 części. W pozostałej części wymieniona nieruchomość należy do matki i siostry uczestniczki. Wobec tego, że S. S. (1) wyraził wolę zamieszkania w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w A. przy ul. (...) i nie posiada prawa do innego lokalu mieszkalnego, natomiast I. S. zajmuje dom jednorodzinny posadowiony na działce, której jest współwłaścicielką, Sąd uznał, że przyznanie prawa własności powyższego lokalu mieszkalnego na rzecz S. S. (1) w większym stopniu zaspokoi potrzeby mieszkaniowe wnioskodawcy. Drugim istotnym argumentem przemawiającym za przyznaniem S. S. (1) prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...) jest to, że od ustania wspólności majątkowej małżeńskiej wnioskodawca samodzielnie dokonuje spłat kredytu hipotecznego zaciągniętego na jego zakup. Poza tym S. S. (1) jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę z wynagrodzeniem ok. 2.800 zł, zatem wnioskodawca posiada możliwości dokonania spłaty na rzecz I. S..

Można jeszcze zauważyć, że propozycja zawarta w piśmie z dnia 4 grudnia 2017 r. stanowiącym odpowiedź na wniosek, aby zobowiązać I. S. do spłat pozostałej po wydaniu orzeczenia części kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...), nie zasługiwała również na uwzględnienie z przyczyn, które podniósł pełnomocnik wnioskodawcy w piśmie złożonym na rozprawie w dniu 15 grudnia 2017 r. Powyższe zobowiązanie zostało zaciągnięte przez oboje byłych małżonków, zatem zarówno S. S. (1), jak i I. S. są dłużnikami solidarnymi wobec (...) S.A. za pozostałą po wydaniu przedmiotowego orzeczenia część zadłużenia. W tym zakresie zmiana po stronie dłużników na skutek postanowienia sądowego nie jest możliwa.

Ponadto Sąd ustalił, że S. S. (1) przysługuje roszczenie o zwrot nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron w postaci:

- a) spłaty kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) zaciągniętego w (...) S.A. w W. w wysokości 11.824,82 zł.,
- b) spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 10.000 zł.,
- c) spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 16.837,02 zł.

Uczestniczka nie kwestionowała faktu zawarcia umowy kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) zaciągniętego w (...) S.A. w W., a także jednego z dwóch kredytów konsumenckich zaciągniętych w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K., w przypadku którego złożyła podpis pod umową. I. S. nie kwestionowała, że od momentu ustania wspólności majątkowej małżeńskiej zobowiązania z tytułu wszystkich trzech umów spłacał wyłącznie S. S. (1). Z kolei wysokość dokonanych przez wnioskodawcę na dzień zamknięcia przewodu sądowego spłat wynika z harmonogramów spłat kredytów oraz dowodów spłat. Natomiast I. S. podniosła, że nie miała wiedzy o zaciągnięciu przez S. S. (1) zobowiązań w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K., a środki uzyskane w ten sposób zostały spożytkowane przez wnioskodawcę na jego własne potrzeby. Stąd w ocenie uczestniczki nakłady z majątku osobistego S. S. (1) na spłatę kredytów zaciągniętych w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K., nie powinny podlegać rozliczeniu w przedmiotowym postępowaniu. Sąd nie podzielił stanowiska I. S. w powyższym zakresie, gdyż kredyt konsumencki nr (...) został zawarty w dniu 4 kwietnia 2014 r., a kredyt konsumencki nr (...) w dniu 11 kwietnia 2014 r., a zatem przed rozwiązaniem związku małżeńskiego stron, co nastąpiło w dniu 28 listopada 2014 r. Poza tym jak wynika z zeznań S. S. (1) środki uzyskane z obu kredytów konsumenckich zostały przeznaczone na zaspokojenie potrzeb założonej przez obie strony rodziny.

Skoro spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...), zostało przyznane na wyłączną własność S. S. (1), a jego wartość to 149.000 zł, to uczestniczce niewątpliwie należała się od wnioskodawcy spłata wynikająca z podziału majątku wspólnego. Wartość wymienionego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego ustalona przez biegłą rzeczoznawcę majątkowego, podlegała pomniejszeniu o wartość kredytu hipotecznego zaciągniętego w (...) S.A. w W.. Na dzień zamknięcia rozprawy do spłaty pozostała kwota 40.699,06 zł i o taką też kwotę Sąd pomniejszył wartość spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego

na potrzeby wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami, co dało kwotę 108.300,94 zł (149.000 zł- 40.699,06 zł= 108.300,94 zł). Wobec tego spłata przysługująca uczestniczce z tytułu przyznania S. S. (1) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego wynosiłaby 54.150,47 zł (108.300,94 zł* 1/2 (udział uczestniczki w majątku wspólnym))=54.150,47 zł, gdyby nie to, że wnioskodawcy przysługiwały roszczenia o zwrot nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron w łącznej wysokości 19.330,92 zł. Można przypomnieć, że S. S. (1) dokonał spłaty kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) zaciągniętego w (...) S.A. w W. w wysokości 11.824,82 zł., spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 10.000 zł. oraz spłaty kredytu konsumenckiego nr (...) zaciągniętego w Twojej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo- Kredytowej w K. w wysokości 16.837,02 zł., co łącznie dało kwotę 38.661,84 zł. Z tej kwoty rozliczeniu podlega połowa, czyli 19.330,92 zł (38.661,84 zł/2= 19.330,92 zł), gdyż strony posiadają równe udziały w majątku wspólnym. Zatem przysługująca uczestniczce z tytułu przyznania S. S. (1) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego kwota 54.150,47 zł uległa pomniejszeniu o kwotę 19.330,92 zł tytułem nakładów wnioskodawcy z majątku osobistego na majątek wspólny stron, co dało kwotę 34.819,55 zł (54.150,47 zł- 19.330,92 zł= 34.819,55 zł). Uzyskana w ten sposób kwota uległa jeszcze raz pomniejszeniu o kwotę 2.500 zł stanowiącej połowę wierzytelności z tytułu sprzedaży samochodu osobowego P. (...). Nie ulegało wątpliwości, że skoro to I. S. sprzedała wymieniony pojazd za kwotę 5.000 zł, to wierzytelność z tego tytułu powinna przypaść uczestniczce, co z kolei skutkowało pomniejszeniem spłaty przysługującej od wnioskodawcy. W ten sposób w ocenie Sądu I. S. przysługuje spłata w wysokości 32.319,55 zł (34.819,55 zł- 2.500 zł= 32.319,55 zł).

Mając na uwadze aktualną sytuację finansową i zarobkową wnioskodawcy oraz fakt, że zapewne będzie on potrzebował czasu na zgromadzenie środków finansowych potrzebnych na spłatę uczestniczki, Sąd zasądził od S. S. (1) na rzecz I. S. kwotę 32.319,55 zł, płatną w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia (co było zgodne z przepisem art. 212 § 3 k.c.).

Odnosząc się do pozostałych żądań S. S. (1) Sąd uznał je za bezzasadne. Rozważania w tym zakresie rozpocząć należy od przypomnienia, że zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy swojego żądania ponosi strona z nim występującym. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że wnioskodawczyni, jako strona inicjująca postępowanie, była obowiązana do udowodnienia wszystkich twierdzeń wniosku, w oparciu o które sformułowała swe roszczenie. Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy Sąd uznał za nieudowodnione co do wysokości żądanie wnioskodawcy o rozliczenie kwoty 52.000 zł tytułem nakładów z majątku odrębnego wnioskodawcy na majątek odrębny uczestniczki. Nie ulega wątpliwości, że strony przeprowadziły znaczne prace remontowe na terenie nieruchomości położonej w A. przy ul. (...). Ponadto z zeznań S. S. (1) popartych zeznaniami K. K., K. Z. i K. S. wynika wprost, że środki pochodzące z dokonanej w dniu 27 stycznia 2006 r. sprzedaży odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...), za kwotę 55.000 zł., zostały przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z pracami remontowymi przeprowadzonymi w domu jednorodzinnym posadowionym na nieruchomości położonej w A. przy ul. (...). W końcu sama I. S. na rozprawie w dniu 8 stycznia 2018 r. zeznała, że „Z kwoty ze sprzedaży przy ul. (...) częściowo pewnie zostały przeznaczone pieniądze na remont domu, w którym zamieszkaliśmy”.

Pomimo przyjęcia powyższego twierdzenia, roszczenie wnioskodawcy o rozliczenie kwoty 52.000 zł tytułem nakładów z majątku odrębnego wnioskodawcy na majątek odrębny uczestniczki podlegało oddaleniu w pierwszej kolejności z powodu jego nieudowodnienia co do wysokości. Pomimo tego, że w piśmie z dnia 29 grudnia 2017 r. pełnomocnik I. S. podkreślił, że uczestniczka kwestionuje wartość nakładów poczynionych przez wnioskodawcę na nieruchomości położoną w A. przez ul. (...), S. S. (1) nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych prowadzących do ustalenia wartości nakładów z jego majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki. Potrzeba złożenia odpowiednich wniosków dowodowych, w tym przede wszystkim dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa, wynikała również z treści zeznań S. S. (1), który podał, że „większość prac remontowych była wykonywana po znajomości, bez faktur, jedynie większe zakupy były robione w O....” Ponadto wnioskodawca podał, że „Dostałem 52 tys. zł fizycznie do ręki i przekazałem je żonie. Prace remontowe w większości kontrolowała moją teściowa razem z byłą żoną. Żona powiedziała, że skończyły się pieniądze”. Z przytoczonej relacji wprost wynika, że wnioskodawca sam nie posiadał wiedzy jakie kwoty zostały wydane na poszczególne prace remontowe na terenie nieruchomości położonej w A. przez ul. (...).

Poza tym roszczenie wnioskodawcy o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego wnioskodawcy na majątek odrębny uczestniczki kwoty 52.000 zł podlegało również oddaleniu w znacznej części także z powodu okoliczności podniesionej przez uczestniczkę. Należy zwrócić uwagę, że I. S. jest współwłaścicielem nieruchomości położonej w A. przez ul. (...) tylko w 1/6 części. W pozostałej części wymieniona nieruchomość należy do matki i siostry uczestniczki. Dlatego też S. S. (1) mógłby żądać zwrotu nakładów ze swojego majątku na majątek odrębny I. S. tylko w takiej części, w jakiej uczestniczka jest współwłaścicielką wymienionej nieruchomości, czyli w 1/6 części. W pozostałym zakresie wnioskodawca powinien skierować swoje roszczenie wobec pozostałych współwłaścicieli nieruchomości, czyli matki i siostry uczestniczki.

Sąd oddalił również roszczenie S. S. (1) o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego stron na majątek odrębny uczestniczki tytułem spłaty kredytu gotówkowego udzielonego przez (...) S.A. w W. w kwocie 16.929,17 zł. Należy zwrócić uwagę, że w dniu 16 sierpnia 2007 r. S. S. (1) i I. S. zawarli z (...) Bank (...) S.A. w W. umowę kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...). Na warunkach określonych w umowie bank zobowiązał się postawić do dyspozycji stron kredyt w kwocie 75.000 zł na spłatę m. in. kredytu gotówkowego udzielonego w dniu 7 maja 2007 r. przez (...) Bank (...) S.A. w W. na podstawie umowy (...)-/2007 w kwocie właśnie 16.926,17 zł. Skoro Sąd ustalił, o czym była mowa powyżej, że S. S. (1) przysługuje roszczenie o zwrot nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron w postaci m. in. spłaty kredytu konsolidacyjnego nr 206- (...) zaciągniętego w (...) S.A. w W. w wysokości 11.824,82 zł., to żądanie rozliczenia nakładów z majątku wspólnego stron na majątek odrębny uczestniczki tytułem spłaty kredytu gotówkowego udzielonego przez (...) S.A. w W. w kwocie 16.929,17 zł., należy uznać za bezpodstawne, gdyż zobowiązanie zostało skonsolidowane wraz z drugim zobowiązaniem.

Zgodnie z art. 108 k.p.c. w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie sądowe sąd ma obowiązek orzec o tym, kto ponosi koszty postępowania. Zasady ponoszenia kosztów postępowania w procesie różnią się od zasad ponoszenia kosztów postępowania w postępowaniu nieprocesowym. W postępowaniu nieprocesowym, co do zasady, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.). Wyjątek od tej zasady stanowi jedynie sytuacja, w której uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może wówczas stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości; to samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (art. 520 § 2 k.p.c.). Jeżeli zaś interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika, przy czym regułę tę stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumienne lub oczywiście niewłaściwie (art. 520 § 3 k.p.c.). Różnica zatem pomiędzy § 2 i § 3 art. 520 k.p.c. polega na tym, iż zasady wyrażonej w przepisie § 2 nie można nigdy zastosować w razie oddalenia lub odrzucenia wniosku przy sprzeczności interesów uczestników.

W rozpoznawanej sprawie interesy wnioskodawcy oraz uczestniczki postępowania były sprzeczne. Wobec tego oraz w związku ze stanowiskiem pełnomocnika wnioskodawcy wyrażonym na rozprawie w dniu 8 stycznia 2018 r., który wniósł, aby obciążyć uczestniczkę kosztami opinii biegłego rzeczoznawcy z uwagi na to, że konieczność

przeprowadzenia powyższego dowodu powstała na skutek braku aktywności procesowej ze strony uczestniczki, Sąd zasądził od I. S. na rzecz S. S. (1) kwotę 600 zł. Powyższa kwota stanowi połowę kosztów poniesionych przez S. S. (1) w związku z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego ds. wyceny nieruchomości, gdyż wnioskodawca uiścił dwie zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, 700 zł i 500 zł.

W ostatnim punkcie orzeczenia Sąd odstąpił od obciążenia stron postępowania nieuiszczonymi kosztami sądowymi poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa, w przypadku S. S. (1) z uwagi na to, że wnioskodawca został obciążony obowiązkiem zapłaty na rzecz uczestniczki znacznej kwoty tytułem spłaty, a w przypadku I. S. z uwagi na jej sytuację majątkową i zarobkową.